

Izplačana šala.

Pred več leti je živel v nekej vasi na Kranjskem dečák, kterega so Koradel imenovali. Bil je vreden naslednik „kranjskega Pavliha.“ Koderkoli je hodil, povsod je šale in burke uganjal, ktere pa niso bile take, da bi bile mladino pohujševale, ali koga drugega nespodobno žalile. Posebno so bili zanikerni, razcapani fantje, v ktere je Koradel pšice svojih šal metal. Rad je v nedeljo popoldne v kerčmo prihajal, kjer je po nãvadi cela derhal takih malopridnežev poštenejim gostom prostor kratila; jim je z listjem namešanega tobaka ponujal, terte za škornje vezati prodajal, njih klobuke, iz kterih so čestokrat lasjé moleli, v kolovratovo rabo kupoval, v njih oglašene irhaste hlače se je kakor v zerkalo gledal, kerčmarja je vprašal koliko krede čez leto in dan za fantine porabi i. t. d. To se vé, da so mu bili fantje nemalo gorki, toda zmiraj se je našel kak mož, ki se je v nevarnosti za Koradelna potegnul. Če bi hotli Koradelnu kaj v zló vzeti, bilo bi to, da je malopridne berače vprašal, ako jim bo treba mavho nositi; da je stare žene nosljati prosil, ali jih pa vprašal, kako jim je kava dišala in kterega človeka bodo danes čez ostro sito pretresle i. t. d. Poleg vsega tega je bil Koradel vendar za vsako delo pripravljen. Cerkovniku je pomagal zvoniti, kerčmarjevim hlapcem konje gleštati, čez klance voznikom četveriti, prodajalcem o somnji šotore delati, pri kupčiji mešetariti — v kratkem brez Koradelna ni bilo nič storjenega; Koradelna je poznal vsak človek, in Koradel tudi vsacega človeka.

Njegovo smešno obnašanje ni nikomur bolj dopadlo, kakor Jaklevemu Janezu. Prizadeval si je, Koradelna v vseh njegovih Pavlihu enakih burkah posnemati, ali ga pa še celó prekositi. Toda vse to se mu je prav malo pristojalo. Imel je Koradel med drugimi šalami tudi to, da je včasih kaj v papir zavitega in z nitjo prevezanega na cesto vergel, iz kterega je najdec le kako listje, opeko, ali pa kako drugo malovredno reč razvil.

Nekega dné so se k velikej kerčmi v vasi trije dvakolati vožički pripeljali. Bili so pijavkarji iz Laškega. Za namenjeno šalo Jaklevega Janeza ni bilo lepše prilike. Hitro jo vbriše domú ter napiše na majhen listek papirja te-le besede:

„Mislili ste, da ste Bog vé, kaj dobrega našli, ko ste zvezek pobasáli. Našli ste pa le raztergane nerabne knjige, ktere vam prav iz serca priyoščim.“

Nató vzame iz police stare knjige „male povesti,“ vtakne listek va-nje, ovije knjige z nekim zelenim popirjem in je preveže z debelo nitjo. Na bolj samotnem kraji ceste verže kak streljaj pred pijavkarji svoje krasno blagó na cesto in se v košat germ skrije. Nagló skoči prvi voznik z voza doli, zgrabi povezek, ozré se krog in krog, in ko nobenega človeka ne vidi, začne vpričo svojih tovaršev najdeno blagó pregledovati. Od veselja skoči kot serna po konci, raztergane „male povesti“ dobro spravi, dá konju bič, za njim kakor burja njegovi tovarši, da so je dolgi lasje komaj dohajati mogli.

Na vse gerlo se smeje Jaklev Janez in se ne more zadosti čez „laške neumneže“ zavzeti, ki se najdenih razterganih knjig tako nezmerno radujejo. — Hitro! kje je Koradel?

Toda Koradel se na Jaklevo razodetje kar nič ne smeje. Zamišljeno gleda stari „praktikar“ v tla, kakor da bi se veselje Lahov vresničiti znalo.

Drugi dan potem je bil v bližnjem tergu somenj. Tudi Jaklev Janez se tjé spravlja, da bi si za nove irhaste hlače kupil. Vzame tedaj iz police molitveno knjigo, v kateri je imel pet goldinarjev v papirji spravljenih. Al kako se zavzame, ko denarjev ne najde! Sim ter tje prebira liste in rogovili po sobi, vse preišče — pa denarjev ni! Na njegov ropot stopi sestra v sobo in ga vpraša, kaj da išče.

„Glej, ljuba sestra, tukaj, ravno tukaj v tej molitvenej knjižici sem imel pet goldinarjev shranjenih, a zdaj sem že vse liste preobernal, in — ni jih!!“

Sestra se mu prav debelo smeje.

„Ne bodi hud, naboré! jaz sem je spravila.“

„I kam?“

„Unidan sem hotla v cerkev in ko se spomnim, da sem svojo molitveno knjižico pozabila pri svojej prijateljici, vzela sem hitro tvojo in pet goldinarjev sem vtaknila v naglici —

„Kam?!“

„V male povesti.“

Jaklev Janez na somenj ne gré, ampak doma pod staro lipo zamišljen s šibico v pesek piše, svojo šalo in Koradela preklinja ter naposled tudi spozná, da so „neumni Lahi“ pač pametni bili, in se razterganih knjig, ktere jim je on sam ponudil, po pravici radovati smeli.

B. T.

D o b r i o t r o k .

Kedar zarja mi prisveti,
Vstanem in na svetlo grem,
Stvarniku v molitvi sveti
Serčno hvalo, čast dajem.

Mlad sem še, zeló nezmožen,
Vendar nekaj že storim:
Dober lahko sem, pobožen,
Lahko pridno se učim.

Lepi nauki so zakladi,
Ki nabiram je v sercé,
Biseri so v dobi mladi,
Ki jih molj, erjá ne sné.

A. Praprotnik.

